

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

CAP-Reform: nye tilskudsordninger med fokus på græs og økologi

Sydjysk Kødkvæg – Jerlev Kro, den 2. marts 2023
Birgit Ingvorsen | +45 23 74 37 98 | biin@icoel.dk

foto: Mogens Stendal

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Emner

Foto: Jesper Truelsen

Kort intro til CAP program og konditionalitet

9 GLM krav (konditionalitet)

Grundbetaling

5 Bioordninger – fokus på miljø og klimavenlig græs

Økologisk arealstøtte – bioordning og tillæg

Økologisk arealtilskud – ændringer og kombinationer med bioordninger

Pleje af græs- og naturarealer fortsætter som 5-årige tilsagn

Ko-præmie og slagtepræmie

Hvilke tilskud til græsmarker handler det om?

	Omdrifts- og permanent græs uden § 3, høj HNV eller lign.	Græs med § 3, høj HNV eller lign. med grundbetaling	Græs med § 3, høj HNV eller lign. uden grundbetaling
Grundbetaling	1900 kr.	1900 kr.	-
Miljø og klimavenlig græs – bioordning (>2 år)	1500 kr.	-	-
Økologitilskud	870 kr. + evt. tillæg	-	-
Plejegræs tilskud (afgræsning)	-	1.650 kr.	2.600 kr.

Hvad indebærer den nye landbrugsreform 2023-2027?

- Fokus på en bæredygtig landbrugssektor, miljø/klima/biodiversitet og landdistriktsudvikling
 - Større medbestemmelse for medlemsstaterne
 - Skal indfri de ni målsætninger
 - Skal adressere Green deal, Biodiversitets-strategien og EU's klimamålsætninger
-
- Dansk CAP-plan på 462 sider!
 - Godkendt i EU 31. august 2022

De ni målsætninger

- 1) Bæredygtig landbrugsindkomst og fødevarer sikkerhed
- 2) At øge landbrugets konkurrenceevne og styrke markedsorienteringen
- 3) At forbedre landbrugernes position i værdikæden
- 4) At bidrage til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer
- 5) At fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning af naturressourcerne
- 6) At bidrage til at standse og vende tab af biodiversitet
- 7) At tiltrække og fastholde unge landbrugere og fremme bæredygtig virksomhedsudvikling i landdistrikterne
- 8) At fremme beskæftigelse, vækst, kønsligestilling
- 9) At forbedre det europæiske landbrugs reaktion på samfundets krav til fødevarer og sundhed

CAP-planen indeholder en række ordninger under arealstøtten og den koblede støtte

Tværgående bekendtgørelser med ophæng i CAP-planforordningen (2021/2115)

Ansøgningskema-
bekendtgørelse

Kontrol- og
sanktionsbekendtgørelse

Ordninger

Bioordning varieret planteproduktion
Bioordning Økologisk Arealtilskud
Bioordning ekstensivering med slæt
Bioordning miljø- og klimavenligt græs
Bioordning biodiversitet & bæredygtighed
Slagtepræmie
Ko-præmie
Stivelseskartofler
Engangskompensation
Pleje af græs
Ø-støtte

Grundlæggende krav

Grundbetaling

Det fremgår af de enkelte ordninger, om der er betingelser vedrørende grundbetalingsordningen, der skal være opfyldt. Det kan være bestemmelsen om aktiv landbruger eller at areal skal opfylde betingelserne for at være berettiget til grundbetaling.

Konditionalitet

De enkelte ordninger skal tage højde for reglerne om konditionalitet i forordningsgrundlaget og den supplerende bekendtgørelse om konditionalitet.

Konditionalitet – erstatter Krydsoverensstemmelse (KO) fra 2023

- En række krav der gælder for alle støttemodtagere.
- Du risikerer at blive trukket i støtte, hvis du ikke overholder kravene.
- Konditionalitet er ikke støttebetingelser
- Konditionalitet indeholder to typer krav
 - LF-krav = lovgivningsbestemte forvaltningskrav.
 - GLM-krav = god landbrugs- og miljømæssig stand af landbrugsjord.

Der er 9 GLM krav i CAP2020 reformen

- Formålene med kravene er vigtige at holde for øje.
- Grønne krav er blevet til GLM krav.

	Krav oversigt	Hovedgenstandsområde
GLM 1	Permanent græs	Klima
GLM 2	Kulstofholdig jord	
GLM 3	Ingen afbrænding af stub	
GLM 4	Vandløbsbræmmer	Vand
GLM 5	Jorderosion	Jord
GLM 6	Jorddække i efterår/vinter	
GLM 7	Afgrøderotation	
GLM 8	Biodiversitet	Biodiversitet
GLM 9	Miljøsårbare områder	

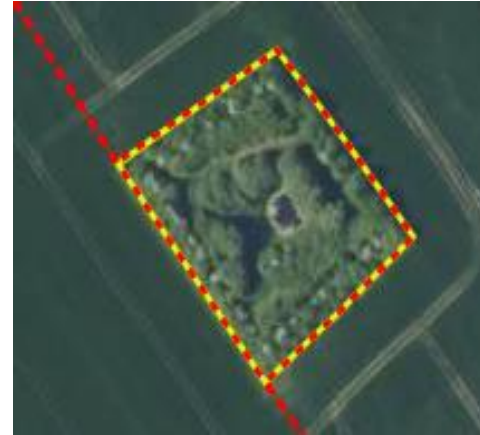
GLM 8: udlægning af mindst 4 pct. ikke-produktive elementer, bevarelse af landskabstræk og forbud mod klipning af hække og træer i fuglenes yngletid

- Krav om mindst 4 pct. af **omdriftsarealet** består af:
 - Brak (kan udgøre hele marken, de følgende højst 50% af marken)
 - Markbræmmer, inkl. 3 meter bræmmer efter GLM4
 - Nyetablerede småbiotoper (højst 1 ha)
 - Eksisterende markkrat (huller i marken).
 - GLM-søer og fortidsminder
- Må ikke inddrages til landbrugsaktivitet i hele kalenderåret – **dog må markkrat, GLM-søer og fortidsminder afgræsses hvis træer og buske!**
- Skal indtegnes på kort
- Ingen er undtaget kravet

Eksisterende markkrat i GLM8

- Er defineret som et udyrket område på en mark, der består af **eksisterende klynger af træer og buske midt på en omdriftsmark**
- Skal fremgå af seneste ortofoto 2022 og i det år det anvendes, med et (krone)dække på mindst 75 pct. træer eller buske
- Markkrattet skal være placeret som ”huller i marken” og mindst 5 meter fra markblokkens ydre grænse
- Skal være mellem 100 til 5.000 m² og må ikke noget sted være smallere end 10 meter
- Skal ind på særligt kortlag via markblokændring

Nye småbiotoper i GLM8

- Er defineret som delområder **på omdriftsarealet**, hvor der udelades en landbrugsaktivitet – max. 1 ha
- Skal være nye småbiotoper i 2023
- Småbiotoper må udgøre op til 50 pct af markens areal under GLM8 (andre krav under bioordningen)
- Der må gerne foretages en aktiv tilplantning (træer og buske må ikke anvendes landbrugsmæssigt)
- Der kan etableres småbiotoper på en GLM8-brakmark – max. 50 pct. af arealet og max 1 ha for hver småbiotop
- Småbiotoper skal indtegnes og registreres på et særskilt kortlag som småbiotop
- Det forventes, at småbiotoper bliver undtaget driftslovens regler om rydningspligt

Grundbetaling - hvad er nyt i 2023?

- Helt overordnet så videreføres mange af de nuværende krav og støttebetingelser – herunder krav til **mindst 2 ha i en ansøgning** og **arealstørrelse på min 0,30 ha** (eller i sammenhæng med andre)
- Ingen betalingsrettigheder = ens tilskudsbeløb ca. 1.900 kr. pr. ha
- De grønne krav overgår til GLM-krav (god landbrugs- og miljømæssig stand) = konditionalitet
- Man skal være aktiv landbruger (ny def. og **alle certificerede økologer er omfattet**)
- Lempet periode for at arealerne skal leve op til reglerne
 - Arealer skal være støtteberettiget i perioden 15. marts – 25. oktober
 - muligt at plante juletræer f.eks. 26. oktober
 - Muligt at gå fra ikke-støtteberettiget til støtteberettiget frem til 14. marts
- Arealer under GLM8 og bioordninger skal dog være støtteberettiget og fastholdes hele kalenderåret

Bio-ordninger – støttesatser og kombinationer

Bio-ordning	Tilskudsniveau, kr./ha, kan variere +/- 10 %	Økologisk Arealtilskud (ØA-LDP)	Økologisk arealstøtte (ØA-BIO)
Økologisk arealstøtte	Basis: 870 N-tillæg: 650 Frugt/bær: 4.000 Omlægning: 1600 til alle nye marker	Ingen	
Miljø- og klimavenligt græs	1.500 (750 kr. i 2027)	Ja	Ja
Variert planteproduktion	615	Ja, hvis GLM7 opfyldes	Ja, hvis GLM7 opfyldes
Ekstensivering med slæt	3.526	Ja – med "0-udbetaling" af ØA-LDP	Nej
Biodiversitet og bæredygtighed	2.740	Ja – med "0-udbetaling" af ØA-LDP	Nej

Bioordning Miljø- og klimavenligt græs

Tilskud til at forlænge omdriftstiden på visse græsarealer

Planlagt tilskudssats: 1.500 kr. pr. ha

- "Arealer skal i 2022 være udlagt med hovedafgrøden omdriftsgræs eller permanent græs uden at have været omlagt eller pløjet i mindst 2 sammenhængende år" → **2023 skal være 3. år med græs**
 - Forårsplojning og udlæg af græs i renbestand senest 1. maj medregnes som første driftsår
 - Ved ansøgning i 2023, må arealet ikke være jordbearbejdet efter 1. maj 2021
- Skal fastholdes som græs i hele støtteåret (må ikke omlægges/pløjes)
- Det fastsættes i bekendtgørelsen hvilke typer af omdriftsgræs/permanent græs der kan søge i bioordningen
- Må ikke være §3-arealer, arealer med HNV>5 samt arealer i særlige N2000-områder

Bioordning Biodiversitet og bæredygtighed

- Tilskud til mere marknatur end pålagt ved GLM8
- Udlægning af brak, markbræmmer (eksisterende eller nye) og nye småbiotoper
 - Småbiotoper kan udlægges på alle arealtyper, må dog ikke udlægges på §3-arealer, arealer med HNV>5, og særlige udpegede områder i N2000

Planlagt tilskudssats: 2.740 kr. pr. ha med de ikke-produktive elementer (forventning 50.000 ha)

Rabatordning: Hvis der udlægges over 7 pct. på omdriftsarealer, så gives der tilskud til 1 pct. ekstra – da GLM-kravet nedsættes fra 4 pct. til 3. pct

- Kan søges på arealer i 2023, hvor der modtages grundbetaling i 2022
- Kan søges til 50 pct. af bedriftens areal – minimumsareal fastsættes i bekendtgørelsen

Småbiotoper under GLM8, grundbetaling eller bioordning

	Registrering og indtegning	Varighed	Arealtype	Maksimalt omfang af marken	Mindstestørrelse	Tilladte landbrugs aktiviteter
GLM8	Præcis indtegning og registrering i Fællesskema	1. jan. - 31.dec.	Omdriftsarealer	maks. 50 pct. af marken	0,01 ha (100 m ²) placeret på et tilskudsberettiget areal, som er mindst 0,3 ha inkl. småbiotopen	Ingen – dog aktiv tilplantning af træer og buske. Afgræsning tilladt hvis træer og buske.
Bioordning biodiversitet og bæredygtighed	Præcis indtegning og registrering i Fællesskema	1. jan. - 31.dec.	Alle (omdrift, permanent græs eller permanente afgrøder)	100 pct. af marken	0,01 ha (100 m ²) placeret på et tilskudsberettiget areal på mindst 0,3 ha inkl. småbiotopen I alt mindst 0,3 ha ikke-prod. elementer	Ingen – dog aktiv tilplantning af træer og buske (ikke prod.). Afgræsning tilladt når mindst 75 pct. træer og buske.
Grundbetaling	Præcis indtegning og registrering i Fællesskema Det indtegnede udgår af kontrol af aktivitetskrav	Kan anlægges til enhver tid	Alle (omdrift, permanent græs eller permanente afgrøder)	maks. 20 pct. af marken	0,01 ha (100 m ²) placeret på et tilskudsberettiget areal på mindst 0,3 ha inkl. småbiotopen	Alle – også afgræsning

Landbrugsreformen 2023-27

- Forside
- Tværgående
- EU-reformer
- Landbrugsreformen 2023-2027**
- Hvilke tilskud kan du søge?
- Om Landbrugsstøtten fra 2023
- Kontrol af tilskudsordninger
- Konkurrencebidrag

Del [f](#) [t](#) [in](#)

Bliv klogere på, hvad den nye landbrugsreform betyder for dig som landbruger og for Danmark som landbrugsland. Du kan læse om nye tilskudsordninger, ændringer i regler, nye grønne tiltag og meget andet.

Tilskudsordninger
Her kan du få et overblik over de
Tilskudsguide

Del [f](#) [t](#) [in](#)

- Regneark med mulige kombinationer af arealtilskudsordninger fra 2023 – dog indgår økologisk arealtilskud ikke!
- <https://lbst.dk/tilskud-selvbetjening/kombination-af-arealordninger>

Alle målgrupper **Landbrugere** Organisationer Virksomheder Borgere Forskere Myndigheder

Alle tilstande **Åben for ansøgninger** Åbner snart for ansøgninger Lukket for nye ansøgninger

Emner

Søg i tilskud

[Nulstil søgning](#)

Viser 56 tilskudsordninger

[Vis detaljeret liste](#)

Tilskudsordning (klik for alfabetisk sortering)	Status (klik for sortering)
Frugt og grønt	Åben for ansøgninger
Grønt Udviklings- og DemonstrationsProgram (GUDP)	Åben for ansøgninger
Producentorganisationer for frugt og grønt	Åben for ansøgninger

Tilskud 2023 - kom i gang med din ansøgning

For at hjælpe dig på vej med din ansøgning har vi samlet nyttige links, så du nemt finder information, når du skal søge tilskud i 2023.

Mulige kombinationer af arealtilskudsordninger fra 2023

1. Klik med musen på det hvide felt for at få en pil frem 2. Klik på pilen og vælg en ordning 3. Nu kan du se, hvilke andre ordninger, du potentielt kan søge til samme areal. For at opnå tilskud skal arealet overholde forpligtigelser og kriterier for begge ordninger. Hvis der herudover er særlige forudsætninger, der skal være overholdt, vil ordningen fremgå med gult nederst: "Under særlige forudsætninger kan ordningen kombineres med". De særlige forudsætninger kunne f.eks. være arealer, hvor du dyrker jordbær, som du kan kombinere frugt/bær-tillæg under økologisk arealstøtte med bioordningen varieret planteproduktion. Det kan også være i tilfælde, hvor du søger en nul-udbetaling på et eksisterende tilsagn om økologisk arealtilskud, og du til samme areal søger biodiversitet & bæredygtighed. I fanebladet "Alle kombinationsmuligheder" kan du alternativt se, hvordan ordningerne potentielt kan kombineres i et skema.

Bemærk: Oversigten er vejledende.

Vælg ordning:

Pleje af græs- og naturarealer

Ordning kan kombineres med:

Ordningen kan kun kombineres med andre arealordninger under særlige forudsætninger

Under særlige forudsætninger kan ordningen kombineres med:

Grundbetaling

Ø-støtte

Engangskompensation*

Vand- og klimaprojekter (etableringer)

Rydning og forberedelse til afgræsning på Natura 2000-områder mv.

Ordning startet før 2023: Fastholdelse m.v.*

Noter:

* Ordningen "Fastholdelse m.v." udgør tilsagn om fastholdelse af vådområder, lavbundsprojekter eller naturlig hydrologi, der fra 2024 suppleres med fysiske vandløbsindsatser - og alle nye tilsagn ydes som engangskompensation i CAP 2023-2027.

Økologisk arealstøtte – nye støttesatser under bioordningen

- Økologisk arealstøtte:
 - Basis ca. 870 kr. pr. ha
 - N-tillæg ca. **650** kr. pr. ha
 - Frugt/bær tillæg ca. 4.000 kr. pr. ha
 - Omlægningstillæg ca. **1.600** kr. pr. ha til alle nye marker
- Krav om økologisk drift (certificering) i **hele kalenderåret** – dvs. rådighed og indberettet omlægning inden 1. januar
- **Nyt:** muligt at få ØA-basis og tillæg til småbiotoper anmeldt under Grundbetaling og GLM 8
- **Nyt:** muligt at få ØA-basis til brak
- **Nye muligheder for tilskud til skovlandbrug**

Alle der søger
får støtte
Udbetaling kan
variere +/- 10 pct.

Tillæg under bioordningen

Omlægningstillæg

- Både nye og eksisterende bedrifter kan søge omlægningstillæg
- Karensperiode på 5 år
- Udbetaling af omlægningstillæg i højst 2 år
- **Krav om økologisk drift i 5 kalenderår ved udbetaling af omlægningstillæg i 2 år**

Tillæg for reduceret kvælstoftilførsel - uændret

- Tilmelding til Register for gødningsregnskab i den planperiode, der udløber i ansøgningsåret
- Kvælstofloft på 65 kg N/ha
- Indsende Gødningskvote og efterafgrøder-skema (GKEA) og gødningsregnskab
- Husk, at GKEA skal indsendes ved fællesskemafristen
- Husk, at gødningsregnskab skal indsendes ved fristen (31. marts)

Økologisk Arealtilskud – alle flerårige tilsagn fortsætter

- Eksisterende 3- og 5-årige tilsagn om Økologisk Arealtilskud (ØA-LDP) fortsætter indtil de udløber - senest i 2025
- Husk, at søge udbetaling hvert år
- **Nyt:**
 - Der kan søges om ØA-basis og tillæg til småbiotoper
 - Der kan søges om ØA-basis, men ikke tillæg, til alle brakarealer – både når de er anmeldt til Grundbetaling, under GLM8 eller til bioordningen Biodiversitet og Bæredygtighed.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Miljø- og Fødevarerministeriet

Pleje af græs- og naturarealer 5-årige tilsagn

- Øget fleksibilitet fra 10 til 20 % (delarealer <1 ha)
- Ikke krav til indtegning – hvis der ikke søges om grundbetaling
- Indtegning som småbiotop/markkrat hvis der kombineres med grundbetaling
- Arealer med PLG eller MVJ tilsagn med status af **omdriftsarealer** skal udlægge 4 % ikke-produktive elementer under GLM8
- De 4 % kan udlægges på græsmarkerne – som skal hegnes fra, så der ikke går dyr i kalenderåret. GLM-søer og GLM-fortidsminder, samt markkrat indgår
- De 4 % kan udlægges på andre omdriftsmarker

Foto: Linda Duve

Undtagelse fra GLM8, hvis du kun søger tilskud under en landdistriktsordning (LDP)

Foto: Camilla Kramer

- Ingen grundbetaling, kopræmie eller slagtepræmie
- Blokerende validering i fællesskema løses ved at markere i feltet "Du opfylder ikke GLM8-kravet"
- Skrive en bemærkning nederst på siden
- Du skal vælge området "Konditionalitet" og skrive fejlkode 2797.
- Du kan her skrive, at du ikke søger andre tilskud end det, du har tilsagn til.
- Så kan du indsende fællesskemaet.

Nye tilsagn fra 2023 vil følge kalenderåret

- Nye tilsagn søges i et særskilt tilsagnsskema i perioden 3. juli til 29. september 2023
- Tilsagn som søges i sommeren 2023 vil starte 1. januar 2024 og slutte 31. december 2028

Foto: Bent Rasmussen

Ko-præmie 2023-2026

- Ko-præmie er en koblet tilskudsordning for landbrugere med køer.
- Tilskudsordningen er midlertidig i perioden 2023-2026.
- Formålet med ko-præmie er at sikre en fortsat rentabilitet og konkurrencedygtighed i mælkekvægssektoren i perioden 2023-2026.
- Du skal have køer for at kunne modtage ko-præmie.
- Du skal ikke søge om tilskud for de enkelte dyr, men ansøge ved at sætte et kryds i fælleskemaet.

Hvor meget kan du få i tilskud?

- Den endelige præmie pr. ko afhænger af det samlede antal køer, der opfylder kriterierne i ansøgningsåret på ændringsfristen for fællesskemaet, og den årlige finansiering.
- Tilskudspuljen er på alt 213 mio. kr., fordelt faldende over perioden 2023-2026:

År	2023	2024	2025	2026
Finansiering	85 mio. kr.	64 mio. kr.	43 mio. kr.	21 mio. kr.

Kriterier for at modtage ko-præmie

- Ansøgning fællesskemaet i Tast selv
- Du skal have registreret **mindst 20 køer i CHR** på ændringsfristen
- Køer skal være korrekt mærket med øremærker og korrekt registreret i CHR
- Du skal fremvise dokumentation for dyrets ind- og afgang på bedriften eller slagtning
- **Du skal være aktiv landbruger**
- Det årlige tilskud skal udgøre mindst 300 EUR eller der skal udbetales grundbetaling for mindst 2,00 ha
- Hvis du råder over landbrugsjord, skal du hvert år anmelde dine landbrugsarealer i fællesskemaet - også selv om du ikke søger om tilskud til arealerne

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Læs mere på icoel.dk

Tilmeld dig vores nyhedsbrev og følg os på Facebook, LinkedIn og YouTube

9 GLM-krav i CAP 2023-2027	Kommentar
<p>1 Opretholdelse af permanente græsarealer på grundlag af andel af permanent græs ift. landbrugsareal</p> <p>Fald på 3 pct: restriktion i indeværende og kommende år Fald på 5 pct: alle landbrugere skal genetablere perm. græs</p>	<p>I 2018 (ref. år) var der anmeldt 218.811 ha permanent græs ud af 2.574.918 ha landbrugsareal Økologer bliver omfattet</p>
<p>2 Beskyttelse af vådområder og tørveområder</p> <p>"Nedsat N-kvote ved min. 6 pct. org. kulstofindhold + forbud mod pløjning hvis §3 og min. 12 pct. org. kulstofindhold"</p>	<p>Er indeholdt i national lovgivning Kortlag i IMK: "tekstur 2014" og "§3"</p>
<p>3 Forbud mod afbrænding af omdriftsstub, undtagen aht. Plantesundhed.</p>	<p>Uændret</p>
<p>4 3-metersbræmmer langs vandløb</p> <p>Forbud mod gødskning, sprøjtning, jordbearbejdning og dyrkning i 3-meters-bræmmer langs vandløb som har krav om bræmmer.</p>	<p>Erst. de "nationale" 2 meter bræmmer (bedrifter der søger støtte)</p>
<p>5 Reducer jorderosionsrisiko, under hensyntagen til hældning.</p> <p>Pløjeforbud fra 1. oktober til 15. februar på arealer med mindst 7,5 tons jorderosionsrisiko/ha/år, som er mindst 0,75 ha sammenhængende polygon i markblok. Lettere jordbearbejdning som harvning er fortsat tilladt.</p>	<p>"Alpe-reglen" justeres Lidt færre ha (2600 → 1700) – men ikke nødvendigvis samme beliggenhed – knap 1.000 bedrifter bliver berørt</p>
<p>6 Minimumsjorddække i de mest følsomme perioder</p> <p>Ukrudtsbekæmpelse på arealer dyrket efter økologisk praksis, kartofler og planteskoler er undtaget</p>	<p>Nyt krav</p>
<p>7 Omdrift på agerjord (afgrøderotation)</p>	<p>Økologer opfylder automatisk kravet</p>
<p>8 Udlægning af mindst 4 pct. ikke-produktive elementer uddybes</p>	<p>Erstatter grønt krav om 5 pct. MFO</p>
<p>9 Forbud mod pløjning og omlægning af permanent græs i habitatområder</p>	<p>Viderefører delvist grønt krav om MSO Øget areal fra 12.000 ha til 19.000 ha (næsten alle i § 3)</p>

Bioordning Varieret Planteproduktion

- Tilskud til en afgrødediversificering, og som er målrettet omdriftsafgrøder, der kan bruges til konsum inkl. proteinafgrøder
- Tilskud til ha med visse frugt og bær, grøntsager, oliefrø (ikke raps) og bælgssæd af storfrøede arter, rodfrugter, hør og hamp samt kartofler – find afgrødeliste på lbst.dk
- Ekstra 615 kr. pr. ha f.eks. til 20 pct. med hestebønner, som opfylder bælgplanteandel

Betingelser der skal overholdes når omdriftsarealet er:	De støtteberettigede afgrøder skal mindst udgøre	Krav til min. antal afgrødekategorier på omdriftsarealet	Krav til største afgrøde på omdriftsarealet	Krav til de to største afgrøder på omdriftsarealet
Under 10 ha – eller bedriften er fritaget GLM7	5 pct. af omdriftsarealet (en eller flere af de støtteberettigede afgrøder)	2	-	-
10-30 ha		3	Må højst udgøre 70 pct.	-
Over 30 ha		4	Må højst udgøre 70 pct.	Må højst udgøre 90 pct.